

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	Juni 2025
Institution	Thisted Handelsgymnasium
Uddannelse	hhx
Fag og niveau	Historie B
Lærer(e)	Berit Raldin
Hold	1hhxa22

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Industrialiseringen
Titel 2	SO5 dansk historieopgave. Det moderne gennembrud
Titel 3	1. verdenskrig
Titel 4	Ukraine-Rusland
Titel 5	Maden i Danmark
Titel 6	Fra fattighjælp til velfærdsstat
Titel 7	Folkedrab
Titel 8	Grønland

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 1	Industrialiseringen
Indhold	<p>Kernestof: iBog Systime Verdenshistorie til hhx: kap. 4 https://verdenshistorietilhhx.systime.dk/?id=p996 til og med afsnittet forklaringer og fortolkninger</p> <p>Systimes ”grundbog til Danmarkshistorien” Industrialisering og arbejderklasse https://grundbogtildanmarkshistorien.systime.dk/?id=161</p> <p>Tv udsendelse: Den industrielle revolution, Engelsk dokumentar fra 2013, lånt på CFU https://hval.dk/mitcfu/materialeinfo.aspx?mode=-2&page=1&pageSize=6&notepadid=74872&orderby=title&SearchID=aeba444d-0858-46cb-8b5d-0323e5ca5594&index=2</p> <p>https://filmcentralen.dk/grundskolen/klip/det-haarde-miljoe-ved-peder-madsens-gang</p> <p>Systimebogen Industrialiseringen: Byerne og boligerne https://industrialiseringen.systime.dk/?id=175</p> <p>Årsager til migration – push eller pull? https://industrialiseringen.systime.dk/?id=224</p> <p>Boligforholdene i byen https://industrialiseringen.systime.dk/?id=223</p> <p>Sundhed og sygdom i byerne https://industrialiseringen.systime.dk/?id=222</p> <p>Etablering af sunde arbejderboliger https://industrialiseringen.systime.dk/?id=225</p> <p>Sociale problemer i byerne https://industrialiseringen.systime.dk/?id=221</p> <p>Kilde 5.2: C.S. Engelsted (1855) https://industrialiseringen.systime.dk/?id=230</p> <p>Den politiske magt https://industrialiseringen.systime.dk/?id=176</p> <p>Danmark https://industrialiseringen.systime.dk/?id=234</p> <p>Kilde: Louis Pio (1872) https://industrialiseringen.systime.dk/?id=236</p>
Omfang	Oktober-december 23
Titel 2	SO5 dansk historieopgave. Det moderne gennembrud

Indhold	<p>Kernestof: Historisk metode og kildekritik: Og med kapitlet ”historisk metode og materialekritik” https://danmarkshistorien.systime.dk/index.php?id=238</p> <p>Supplerende materiale: Historien om Danmark (8) Grundloven, folket og magten, DR: https://link.mitcfu.dk/m/TV0000108296</p>
Omfang	December 23
Titel 3	1. Verdenskrig
Indhold	<p>Kernestof: Hele kapitel 6 ”1. verdenskrig i Systimes iBog Verdenshistorie til hhx: https://verdenshistorietilhhx.systime.dk/?id=392</p> <p>Historieportalen hele Kapitel 3 Krigens karakter – slagmarken https://historieportalen.systime.dk/?id=1467</p> <p>Brev fra en tysk soldat ved østfronten: https://historieportalen.systime.dk/?id=1487#c4277</p> <p>En brites erindringer fra slaget ved Somme: https://historieportalen.systime.dk/?id=1487#c4278</p> <p>Danmark og krigen: https://verdenshistorietilhhx.systime.dk/?id=541</p> <p>Historiefaglig analyse af billeder: https://historiefagligarbejdsbog.systime.dk/?id=362</p> <p>https://danmarkshistorien.lex.dk/Genforeningen 1920 - den danske splittelse</p> <p>valgplakater-og-propaganda-ved-folkeafstemningen-i-mellemsslesvig-i-1920: https://www.youtube.com/watch?v=WFq_4okfTBY</p> <p>https://danmarkshistorien.lex.dk/Digt_af Henrik Pontoppidan Det lyder som et eventyr, et sagn fra gamle dage, 25. december 1918</p> <p>Skønlitteratur i historie https://historiefagligarbejdsbog.systime.dk/?id=364</p> <p>Filmklip om skyttegravene: https://www.dr.dk/skole/historie/vaerdien-af-et-menneskeliv#/! https://www.dr.dk/skole/historie/stanken-var-det-vaerste#/! https://www.dr.dk/skole/historie/europa-blev-stille#/!01:50</p> <p>Supplerende stof: Maskingeværrets historie 1 https://link.mitcfu.dk/m/TV0000013179</p>
Omfang	Januar-marts 24

Særlige fokuspunkter	<p>Kernestoffet er:</p> <ul style="list-style-type: none">- Hovedlinjer i Danmarks og verdens historie- Væsentlige nationale, regionale og globale konflikter og samarbejdsrelationer- Udviklingen i Europas position i verden- Udviklingen af demokrati, menneskerettigheder og ligestilling i nationalt og globalt perspektiv- Globalisering- Kultur i nationale og globale sammenhænge- Udviklingen i levevilkår, nationalt og globalt- Økonomisk udvikling og dennes betydning for national og global velstand- Historiebrug og formidling. <p>Mål, Eleverne skal kunne:</p> <ul style="list-style-type: none">- Demonstrenere indsigt i udviklingen i Danmarks og verdens historie inden for de seneste ca. 500 år, herunder væsentlige begivenheder og sammenhænge mellem den nationale, europæiske og globale udvikling- Demonstrenere indsigt i grundlæggende styreformer og politiske ideologier samt forholde sig reflekterende til demokratisering og menneskerettigheder i nationalt og globalt perspektiv- Analysere konflikters opståen og håndteringen af disse samt udviklingen i internationalt samarbejde- Reflektere over spillet mellem mennesker og natur- Analysere udviklingen i den globale velstand, samhandel og magtfordeling- Skelne mellem forskellige typer af forklaringer på samfundsmæssige forandringer og reflektere over mennesket som historieskabt og historieskabende- Demonstrenere viden om fagets identitet og metoder- Anvende historisk-kritiske tilgange til at indsamle, bearbejde og remediere forskelligartet historisk materiale og forholde sig kritisk og reflekterende til historiebrug- Formulere og formidle historiefaglige problemstillinger mundtligt og skriftligt og relatere disse til elevernes egen tid
Væsentligste arbejdsformer	Læreroplæg, klasseundervisning, gruppearbejde, klassediskussion

Titel 5	Ukraine-Rusland
Indhold	<p>1. Ruslands selvforståelse: i Systime iBogen Rusland - Nye og gamle fortællinger: https://rusland.systime.dk/?id=282 og https://rusland.systime.dk/?id=283</p> <p>2. Klip med Udenrigsminister Kuleba i DR Deadline https://mitcfu.dk/materialeinfo.aspx?mode=2&page=1&pageSize=6&search=dmytro%20kuleba&orderby=title&SearchID=d0f38e06-5d54-46f9-805e-0e635e71db23&index=2</p> <p>27.januar 2022. Historiebrug med henvisning til vikingefortiden og Kiev-Rus'</p> <p>3. Sovjetstatens opståen https://rusland.systime.dk/?id=157 , https://rusland.systime.dk/?id=158 ,https://rusland.systime.dk/?id=159</p> <p>4. Stalintiden og Holodomor: https://rusland.systime.dk/?id=162 https://www.youtube.com/watch?v=EvM0NZYhreg</p> <p>5. Den store f��drelandskrig: https://rusland.systime.dk/?id=165</p> <p>Historiebrug: https://paasporetafhistorien.systime.dk/?id=141 og https://historiefagligarbejdsbog.systime.dk/?id=186</p> <p>Kilder: Tale af Zelinskyj: "Det modsatte af kærlighed" Tale til United States Holocaust Memorial Museum Washington, D.C., 1. september 2021, fra "Et budskab fra Ukraine: taler 2019-2022", Volodymyr Zelensky, Lindhardt og Ringhof 2022</p> <p>Lidt af Putins tale i anledning af 80 års dagen for sejren ved Stalingrad https://www.youtube.com/watch?v=AanYQs1_WhQ</p> <p>Fra Stalintiden til uafhængighed: https://faktalink.dk/rusland-op-1991/sovjetunionens-historie-fra-1922-1991?check_logged_in=1</p> <p>6. Tjernobyl https://www.kristeligt-dagblad.dk/udland/tjernobyl-er-blevet-fortaellingen-om-fortidens-undertrykkelse-i-ukraine https://rusland.systime.dk/?id=241</p>

Monologue About a Damaged Child

Nadezhda Afanasyevna Burakova, resident of the village of Khoyniki, Voices from Chernobyl by Svetlana Alexievich. 1997 Svetlana Alexievich, <https://www.npr.org/2006/04/21/5355810/voices-of-chernobyl-survivors-stories>

Artikel Berlingske Tidende om den Orange revolution: <https://www.berlingske.dk/internationalt/den-orange-revolution-i-ukraine>

Konflikt mellem øst og vest: <https://www.globalis.dk/konflikter/Europa/ukraine>

Supplerende: oversigtsartikler: ”Vil man forstå krigen mellem Ukraine og Rusland, må man også forstå en historie, der går over 1.000 år tilbage”

19. marts 2022 Berlingske Sektion 1 Side 22 Thue Ahrenkilde Holm... 2914 ord Id:
e8bd575f

Tidslinje fra ”Arbejderen” <https://arbejderen.dk/udland/tidslinje-sket-i-ukraine-fra-1100-1991/>

<https://www.dr.dk/historie/webfeature/ukraine-historisk>

<https://www.bbc.com/news/world-europe-18010123>

(sidstnævnte supplerende har jeg brugt i min Powerpoint gennemgang af Ukraines generelle historie, samt fakta fra bogen ”Ukraines historie” Andreas Kappeler, forlaget Ellekær 2016)

Omfang	29. marts- 10.maj 2024 og august-september 24
Særlige fokus-punkter	<p>Tidsperiode: Ca.1850-2023</p> <p>Kernestofpunkter</p> <p>Kernestoffet er:</p> <ul style="list-style-type: none">- Hovedlinjer i Ukraines og Ruslands historie, som baggrund for den aktuelle konflikt mellem de to lande.- Væsentlige nationale, regionale og samarbejdsrelationer- Kultur i nationale og globale sammenhænge- Folkeret og nationalism- Historiebrug, nedslag i Ukraines/Sovjetunionens historie, som bliver brugt i nutidens konflikt: Stalintiden og Holodomor, 2. ver-

denskrig, Tjernobylkatastrofen

Mål

Eleverne skal kunne:

- Demonstre indsigt i verdens historie inden for de seneste ca. 500 år, herunder væsentlige begivenheder og sammenhænge mellem den nationale, europæiske og globale udvikling
- Demonstre indsigt i grundlæggende styreformer og politiske ideologier samt forholde sig reflekterende til demokratisering og menneskerettigheder i nationalt og globalt perspektiv
- Analysere konflikters opståen og håndteringen af disse samt udviklingen i internationalt samarbejde
- Skelne mellem forskellige typer af forklaringer på samfundsmæssige forandringer og reflektere over mennesket som historieskabt og historieskabende
- Demonstre viden om fagets identitet og metoder
- Anvende historisk-kritiske tilgange til at indsamle, bearbejde forskelligartet historisk materiale og forholde sig kritisk og reflekterende til historiebrug

Formulere og formidle historiefaglige problemstillinger mundtligt og skriftligt og relatere disse til elevernes egen tid

Titel 5	Maden i Danmark
Indhold	<ul style="list-style-type: none">• Den danske madhistorie https://danmarkshistorien.lex.dk/Den_danske_madhistorie_siden_slutningen_af_1800-tallet Gris på gaflen https://vidogsans.dk/saadan-blev-danmark-et-af-verdens-mest-koedspisende-folkeslag/ Skânemarkedet https://danmarkshistorien.lex.dk/Sk%C3%A5nemarkedet,_ca._1250-1650• Margarine https://danmarkshistorien.lex.dk/Otto_M%C3%B8nsted,_1839-1916• Mad og kønsroller (reklamer): Dansk reklamefilm: "Koteletter og kærlighed" (1936) https://www.youtube.com/watch?v=jmXGi0vjMS4&t=6s OMA boble boble https://www.youtube.com/watch?v=D7as2GODo0c&t=8s Mænd og mad, mænd i køkkenet• Mad, global indflydelse Identitet og kolonial arv – reklamebilleder/emballager for kolonialvarer Kolonierne revolutionerede madvanerne: Verden forandrede sig, da britisk roastbeef og budding fik selskab af curry og chokolade, 17. maj 2020 Politiken.dk Madord fra hele verden finder vej til den danske ordbog Berlingske, fredag d. 16. juni 2023• Holodomor, sult som våben https://ugeskriftet.dk/nyhed/det-lydlose-masseord• Kostråd og Madpyramiden gennem tiden https://madpyramiden.dk/historie/ https://foedevarestyrelsen.dk/ de officielle kostråd Hvad fuck er en bælgfrugt https://www.youtube.com/watch?v=LYzgg2YSTw4• Mad og politik: billede fra de sociale, af politikere, som spiser eller lave mad. Mettes makrelmad, Anders Fogh på Mc Donalds mm.• Mad og værdipolitik/identitetspolitik• https://www.altinget.dk/uddannelse/artikel/df-vil-tvinge-skoler-til-at-servere-svinekoed• https://www.kristeligt-dagblad.dk/danmark/svinekoed-eller-ej-politikere-praeget-boernehavers-kost• https://www.independent.co.uk/life-style/soy-boy-insult-what-is-definition-far-right-men-masculinity-women-a8027816.html

Omfang	September- november 25 Tidsperiode 1800 og 1900-tallet, DK	MINISTERIET FOR BØRN OG UNDERVISNING KVALITETS- OG TILSYNSSTYRELSEN
	Læreroplæg, klasseundervisning, gruppearbejde, klassediskussion	
Titel 6	Fra fattighjælp til velfærdsstat	
Indhold	<p>Kernestof</p> <p>”Veje til velfærdsstaben” Systime: retten til at tigge, Fattiggårdene, værdigt og uværdigt trængende https://xn--vejetilvelfrdsstaten-s0b.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=185 https://xn--vejetilvelfrdsstaten-s0b.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=184 https://xn--vejetilvelfrdsstaten-s0b.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=177</p> <p>”Historieportalen”, systime</p> <ul style="list-style-type: none">- Fra fattighjælp til velfærdsstat kap. 1-6, af Lars Andersen https://historieportalen.systime.dk/?id=1733- Poul Møller: Velfærdsstaten sløver modstandskraften, 1956 https://historieportalen.systime.dk/?id=1745#c4999- Bent Rold Andersen: Den aktive velfærdsstat (1966) https://historieportalen.systime.dk/?id=1745#c6563- Nyorientering https://historieportalen.systime.dk/?id=1739 <p>10: Ove K. Pedersen: Konkurrencestaten (2011) https://historieportalen.systime.dk/?id=1745#c6576</p> <p>6: Anders Fogh Rasmussen: Et samfund med tryghed, dynamik og fleksibilitet (2005) https://historieportalen.systime.dk/?id=1745#c6567</p> <p>Velfærdsstatens krise https://historieportalen.systime.dk/?id=1737&BL=0</p> <p>https://historieportalen.systime.dk/?id=1743 Fremtiden</p> <ul style="list-style-type: none">- http://detdanskearbejdsmarked.dk/den-danske-model/det-fleksible-arbejdsmarked/flexicurity/<ul style="list-style-type: none">o Danmarkshistorien.dk <p>Christian Christensen om fattigdom i 1887 https://danmarkshistorien.lex.dk/Christian_Christensen_om_fattigdom_i_1880'erne</p> <ul style="list-style-type: none">- Schlüter-regeringerne 1982-1993 - velfærdsstatens redning eller undergang? - danmarkshistorien.dk https://www.youtube.com/watch?v=6c85iNk95oY https://xn--velfrdsstatenunderpres-f6b.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=167&loopRedirect=1 https://danmarkshistorien.lex.dk/Fattigreglement_for_Danmarks_k%C3%B8bst%C3%A6der,_5._juli_1803 https://danmarkshistorien.lex.dk/Kanslergadeforliget_-_Berlingske_Tidendes_forside_29._januar_1933 <p>Dokumentar: dr.dk. Ludere, lommetyve og lirekassemænd: Der skal ydes før der kan nydes, 1849-1880,</p> <p>Supplerende stof</p> <p>Mogens Glistrup: https://www.youtube.com/watch?v=aDfjs0Cqzv4</p>	

Omfang	November 24- januar 25
--------	------------------------

Særlige fokuspunkter	<p>Tidsperiode: 1900 tallet</p> <p>Kernestofpunkter</p> <ul style="list-style-type: none">- Hovedlinjer i danmarkshistorien- Udviklingen af demokrati og menneskerettigheder i nationalt perspektiv- Økonomisk udvikling og dennes betydning for national og global velstand- Udviklingen i levevilkår, nationalt og globalt- Kultur og levevilkår i nationale og globale sammenhænge- Historiebrug og formidling. <p>Mål</p> <ul style="list-style-type: none">- Demonstrierer indsigt i den nationale, regionale, europæiske og globale udvikling inden for de seneste ca. 500 år og reflektere over samspillet mellem disse niveauer- Demonstrierer indsigt i grundlæggende styreformer og politiske ideologier samt forholde sig reflekterende til demokratisering og menneskerettigheder i nationalt og globalt perspektiv- Skelne mellem forskellige typer af forklaringer på samfundsmæssige forandringer og reflektere over mennesket som historieskabt og historieskabende- Demonstrierer indsigt i udviklingen i kulturelle og sociale forhold, nationalt og globalt- Anvende historisk-kritiske tilgange til at indsamle, bearbejde og remediere forskelligartet historisk materiale og forholde sig kritisk og reflekterende til historiebrug- Formulere og formidle historiefaglige problemstillinger mundtligt og skriftligt og relatere disse til elevernes egen tid- Historisk empati: dagbog skrivninger <p>Historiske fremstillinger lavet pba. Kilder.</p>
Væsentligste arbejdsformer	Læreroplæg, elevoplæg, klasseundervisning, gruppearbejde, klassediskussion,

Titel 7	Folkedrab	MINISTERIET FOR BØRN OG UNDERVISNING KVALITETS- OG TILSYNSSTYRELSEN
Indhold	<p>Kernestof:</p> <p>Vejen til Folkedrab, Forlaget Columbus/Systime:</p> <p>Folkedrabets århundrede https://vejentilfolkedrab.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=130</p> <p>Hvad er folkedrab https://vejentilfolkedrab.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=131</p> <p>Teorien om folkedrabets 10 stadier: https://vejentilfolkedrab.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=132</p> <p>Historieportalen Systime: https://historieportalen.systime.dk/?id=1517 kapitlerne 1-7</p> <p>Stroop rapporten http://www.auschwitz.dk/Stroop.htm</p> <p>https://folkedrab.dk/eksempler-paa-folkedrab/holocaust/retsopgoer-erindring-benaegtelse/foerste-internationale</p> <p>Supplerende materiale: Milgram Experiment - Big History NL, threshold 6</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=xOYLCy5PVgM&t=2s</p> <p>Hvornår ville du skade et andet menneske DR https://www.dr.dk/drty/se/hjernevask_-hvornaar-vil-du-skade-et-andet-menneske_49056</p> <p>Hitchcocks glemte film om Kz-lejrene https://mitcfu.dk/MaterialeInfo/?faust=TV0000032674&s=43413533&n=2&o=hits</p>	
Væsentligste arbejdsformer	Læreroplæg, elevoplæg, klasseundervisning, gruppearbejde, klassediskussion,	
Omfang	Januar-marts 25	

Titel 8	Grønland
Indhold	<p>Kernestof:</p> <p>Grønland Historie, samfund Religion, Systime https://groenland.systime.dk/?id=122&L=10 Historie alle kapitlerne https://danmarkshistorien.lex.dk/Seksualitet_og_%C3%A6gteskab_i_Gr%C3%B8nland,_1721-1800</p> <p>Hans Egede: https://danmarkshistorien.lex.dk/Hans_Egede,_1686-1758</p> <p>Instruxen fra 19/4 1782 https://groenland.systime.dk/?id=264</p> <p>https://danmarkshistorien.lex.dk/%C3%86gteskabsbetingelser_i_Gr%C3%B8nland,_22._marts_1753</p> <p>Hvorfor er ligeløn umulig https://groenland.systime.dk/?id=249</p> <p>DR Rigsfællesskabet historie, del 2</p> <p>Grønland og USA:</p> <p>https://www.information.dk/moti/2025/01/historiske-trekantsdrama-mellem-danmark-usa-groenland-byder-paa-atombomber-ulykker-vilde-visioner</p> <p>https://www.dailymail.co.uk/video/news/video-3403369/Donald-Trump-releases-America-Stands-Greenland-alliance.html</p> <p>Orla Joelsen på X https://x.com/ojoelsen?lang=da Hans opslag som kilder</p> <p>https://nyheder.tv2.dk/udland/2025-05-07-trump-fokuserer-nu-paa-eneste-mulighed-udover-militaer-magt-siger-eksperter-efter-afsloering-i-avis</p> <p>Kampen om arktis, Systime. https://kampenomarktis.systime.dk/?id=140 afsnittene om klimaforandringer og det om USA</p> <p>De grønlandske eksperimentbørn: https://www.dr.dk/nyheder/indland/groenlandske-eksperimentboern-kraever-erstatning-fra-den-danske-stat</p>

Spiralsagen: <https://menneskeret.dk/nyheder/institut-menneskeret/foerst-indtraeder-retssagen-spiralsagen>
Greenlands lost generation, BBC <https://mitcfu.dk/MaterialeInfo/Plaust/TV0000129812>
https://www.berlingske.dk/politik/groenlandsminister-foeler-sig-anklaget-for-folkedrab-men-spiralkampagnen?gaa_at=eafs&gaa_n=AerBZYOk2ERLmP9B-d6zf17dD2W8I91XQX-35xSg4NPT_I0-mFtaF16-gUbdBoC2ph4%3D&gaa_ts=6821f83d&gaa_sig=XikBn35GkFzmi-nD24AaNLRjleIXxn86wf0pHfJQCBbKEZV0BbjjnBczrcTU4UUC0t9VcI5AB0eRXCbVkbwPIg%3D%3D

Supplerende materiale: hybrid teater på Thisted Museum: <https://www.teatergrad.dk/aktuelt/hotspot/>
Hvorfor vil alle have en bid af Grønland? <https://www.youtube.com/watch?v=qt8DR5w6otI>
Trumps plan for Grønland <https://www.youtube.com/watch?v=reINmJhuHsc>

Omfang	Marts-maj 2025
Periode	1000-2025
Væsentligste arbejdsform	Læreroplæg, klasseundervisning, gruppearbejde, klassediskussion

VEND

